

European Institute of Public Administration - Institut européen d'administration publique

Европско јавно обвинителство

Петра Џени

Содржина

- 1. Основни информации**
- 2. Карактеристики**
- 3. Зајакната соработка**
- 4. Територија на ЕППО**
- 5. Материјална надлежност**
- 6. ПИФ-кривични дела – ПИФ-Директива (ЕУ) 2017/1371**
- 7. Структура**
- 8. Истраги и гонења**
- 9. Процедурални заштитни мерки и судски преглед**

Основни информации

- **Член 86 од ДФЕУ**

- може да основа Европско јавно обвинителство од Европска правда.
- Европското јавно обвинителство е надлежно за истражување, гонење и изведување пред лицето на правдата, .. на сторителите и соучесниците во дела против финансиските интереси на Унијата,
- Обвинителството врши функција на обвинител во надлежните судови на земјите-членки во однос на таквите прекршоци.

- **Независно обвинителство на ЕУ**

- **Регулатива – национално право**

- Регулатива на Советот (ЕУ) 2017/1939 од 12 октомври 2017 година за спроведување на зајакната соработка за формирање на Канцеларијата на европскиот јавен обвинител

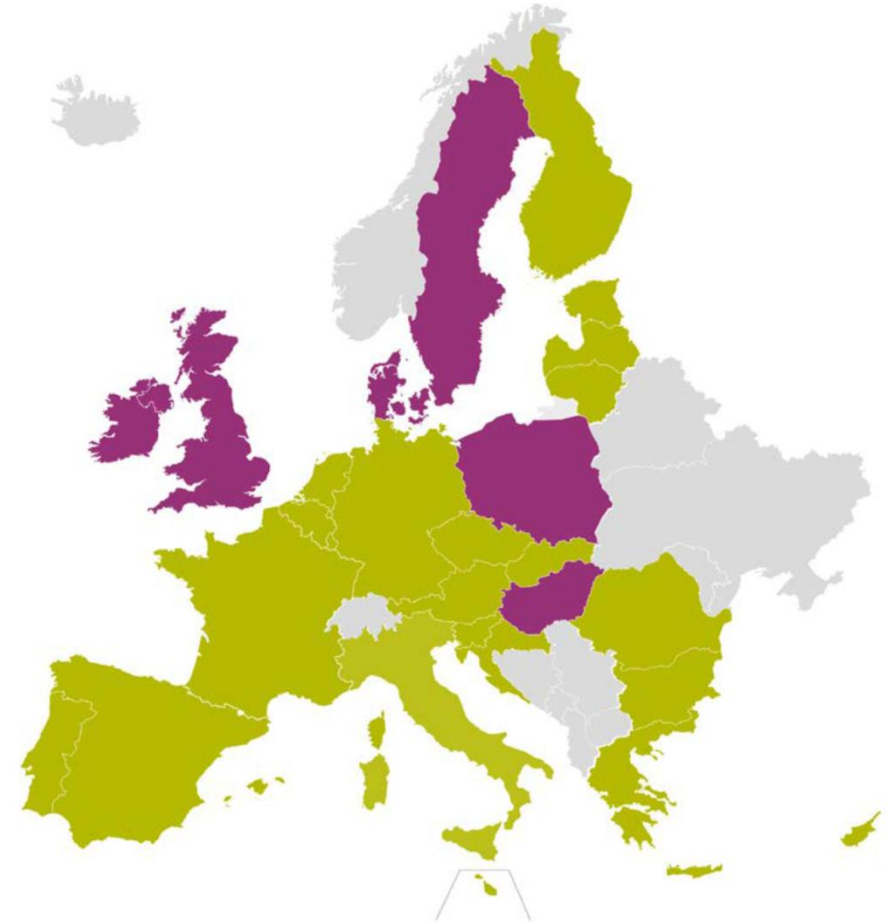
Карактеристики

- Зајакната соработка за формирање на ЕППО: 22 земји-членки учеснички
- Некои главни елементи на Регулативата за ЕППО
 - Хибридна структура и статус на ЕППО
 - Истрагите ги водат делегирани европски обвинители
 - Европски обвинители и постојани комори
 - Применливо казнено процесно право – чл. 5(3)
 - Материјална, територијална и лична надлежност на ЕППО
 - Ограничување на вршењето на надлежностите на ЕППО
 - Можно проширување на надлежностите
 - Тековна состојба на развој – што друго останува да се направи?

Карактеристики

- **Зајакната соработка за формирање на ЕППО:
22 земји-членки учеснички**
- **Некои главни елементи на Регулативата за ЕППО**
 - Хибридна структура и статус на ЕППО
 - Истрагите ги водат делегирани европски обвинители
 - Европски обвинители и постојани комори
 - Применливо казнено процесно право – чл. 5(3)
 - Материјална, територијална и лична надлежност на ЕППО
 - Ограничување на вршењето на надлежностите на ЕППО
 - Можно проширување на надлежностите
 - Тековна состојба на развој – што друго останува да се направи?

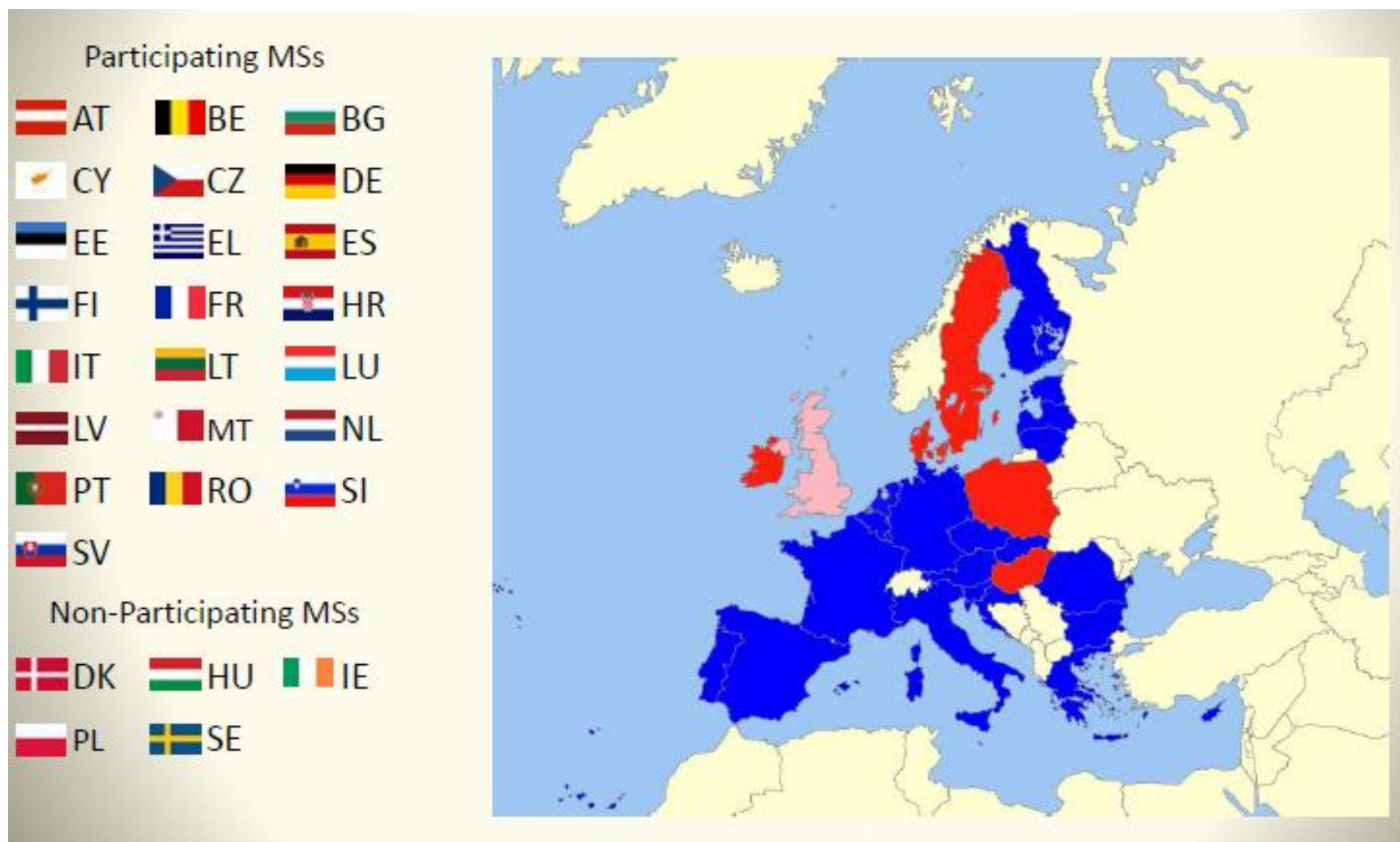

Слика 1: 22 земји-членки на ЕУ коишто учествуваат во ЕППО. Извор: ЕППО.

Зајакната соработка

- **Член 2(1)**
- „Земја-членка“ значи, освен ако не е поинаку наведено, особено во Поглавје VIII, земја-членка којашто учествува во зајакната соработка за формирање на ЕППО, за којашто зајакната соработка се смета дека е овластена согласно третиот потстав на член 86(1) од ДФЕУ или се заснова на одлука донесена во согласност со вториот или третиот потстав на член 331(1) од ДФЕУ;
- **Образложение бр.9**
- Оваа Регулатива треба да биде целосно обврзувачка и директно применлива само во земјите-членки коишто учествуваат во зајакнатата соработка за формирање на ЕППО или да биде заснована на одлука донесена во согласност со вториот или третиот потстав на член 331(1) од ДФЕУ.

Територија на ЕППО

Материјална надлежност

- **ПИФ-кривични дела:** кривични дела против буџетот на ЕУ, на пр. измама, корупција, перење пари или сложени ДДВ вртелешки (Директива 2017/1371)
- **Организиран криминал,** доколку фокусот на криминалната активност е да се изврши ПИФ-кривично дело
- **Неразделно поврзани кривични дела**
- **Заедничка надлежност** на ЕППО и земјите-членки – ЕППО не ја остварува својата надлежност во одредени случаи
- **Забелешка: ЕППО** постапува по измама којашто вклучува средства на ЕУ во износ **поголем од 10.000 евра** и по сложени прекугранични случаи на измама со ДДВ коишто вклучуваат штета вредна **над 10 милиони евра**.

ПИФ-кривични дела – ПИФ-Директива (ЕУ) 2017/1371

- **Измама којашто влијае на финансиските интереси на Унијата**
 - во однос на (други) **расходи** (член 3(2)а)) –пр.: ЕРФД
 - во однос на **расходи поврзани со набавка** (член 3(2)б))
 - во однос на (други) **приходи** (член 3(2)в)) –пр.: царина
 - во однос на **приходи од ДДВ** (член 3(2)г), член 2(2)) – само доколку е поврзано со територијата на две или повеќе земји-членки и вклучува вкупна штета од најмалку 19 милиони евра
- **Перење пари** во однос на имот којшто потекнува од ПИФ-кривични дела (член 4(1))
- **Активна и пасивна корупција** (член 4(2))
- **Проневера извршена од јавен службеник** (член 4(3))

Чл. 3

- Кривично дело измама

Чл. 4

- Други кривични дела (перење пари, корупција, проневера)

Чл. 5

- Незавршени кривични дела

Фокусни точки на ПИФ-Директивата

Чл. 6 – Одговорност на правни лица

Чл. 7 и чл. 9– Санкции

Чл. 8 – Отежнувачки околности

Чл. 10 – Замрзнување и конфискација

Чл. 25 – Заеднички надлежности

Извор: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/eu-affairs/20170929STO85001/fighting-eu-budget-fraud-the-european-public-prosecutor-s-office>

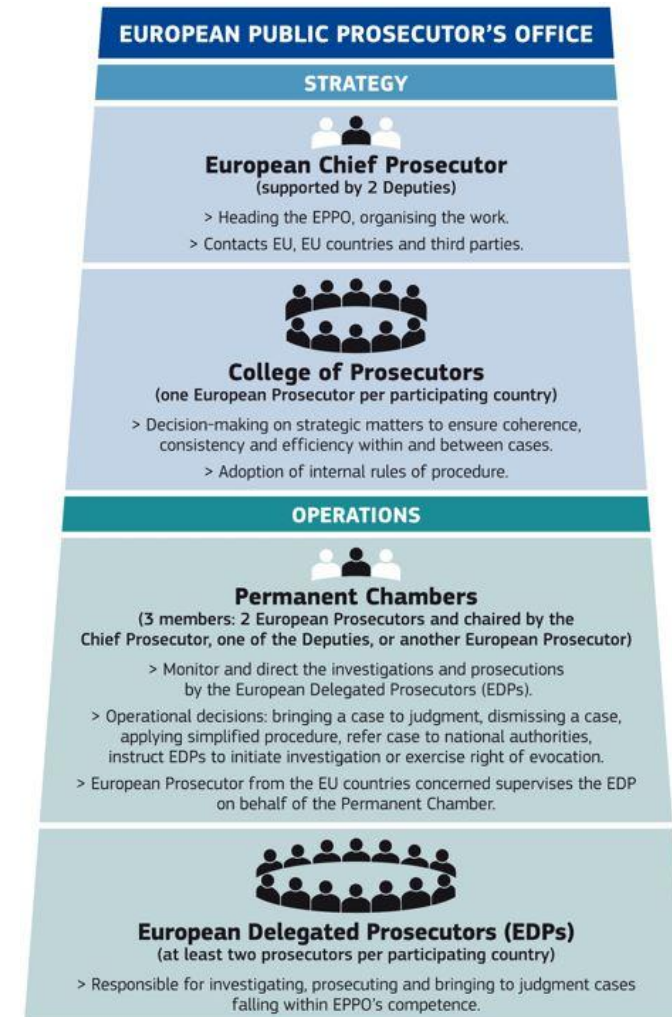
Структура

■ Централно ниво

- На чело со Европскиот главен обвинител (ЕЦП)
- Еден европски обвинител (ЕП) од секоја земја-членка учесничка
- ЕЦП и ЕП го формираат Колеџот (стратешки одлуки)
- ЕП работат во постојаните комори (оперативни одлуки)
- Административен директор и персонал

■ Децентрализирано ниво

- Делегирани европски обвинители (ЕДП), со седиште во секоја земја-членка учесничка

Истраги и гонења

- Ги спроведуваат ЕДП, притоа потпирајќи се на националните власти
- Под надзор на централната канцеларија
- Низа истражни мерки коишто мора да му бидат на располагање на ЕППО во сите земји-членки (на пример, претрес на простории, замрзнување на средства, следење на комуникации)
- Директна меѓусебна помош на ЕДП во прекугранични истраги
- Гонење и судење во националниот суд (во земјата-членка во којашто бил извршен најголемиот дел од кривичното дело)

Процесно право коешто се применува за истраги и гонења

- Прописи согласно националното право → се применува националното казнено процесно право
 - КАЗНЕНО МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО
 - КАЗНЕНО ПРОЦЕСНО ПРАВО
 - ОСНОВНИ ПРАВА
 - Права на одбрана и на обвинетите (Повелба за основните права на ЕУ)
 - Принципот на слободна допуштеност на доказите се применува како сеопфатен елемент
 - Права на осомничените и на обвинетите во постапките на ЕППО (директиви на ЕУ и национални закони)

Процедурални заштитни мерки и судски преглед

- **Надлежни национални судови, доколку процедуралните акти на ЕППО имаат правно дејство наспроти трети страни**
- **СПЕУ**
 - Прелиминарни пресуди (на пр., за избор на надлежност, отфрлање на случајот врз основа на правото на Унијата)
 - Надомест на штета
 - Арбитражни клаузули
 - Прашања поврзани со персоналот
 - Прашања поврзани со заштита на податоците

Соработка

